

FARKLI DUYGU DÜZENLEME BECERİSİNE SAHİP OLAN OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARIN DUYGU DÜZENLEME STRATEJİLERİNİN İNCELENMESİ

EXAMINATION OF EMOTION REGULATION STRATEGIES OF PRESCHOOL CHILDREN WITH DIFFERENT EMOTION REGULATION SKILLS

Mukadder DİLBER

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı, mukadderozarslan@gmail.com
Ankara / Türkiye
ORCID: 0000-0002-4886-3994

Prof. Dr. Abide GÜNGÖR AYTAR

Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Anabilim Dalı, abidegungor@gmail.com
Ankara / Türkiye
ORCID: 0000-0002-0327-3317

Özet

Bu araştırmanın amacı farklı duyu düzenleme becerisine sahip 5-6 yaş grubundaki çocukların duyu düzenleme stratejilerinin incelenmesidir. Karma modelde planlanan araştırmanın nicel verileri 73 çocuktan toplanmıştır. Nitel verilerin toplandığı çalışma grubunu ise aykırı durum örnekleme yöntemine göre seçilen duyu düzenleme becerisi düşük ve yüksek olan 16 çocuk oluşturmuştur. Çocukların duyu düzenleme becerilerini belirlemek amacıyla Duygu Düzenleme Ölçeği kullanılmıştır. Çocukların duyu düzenleme stratejilerinin neler olduğunu ortaya çıkarmak için kuklalar kullanılarak duyu düzenleme hikâyeleri anlatılmıştır. Duygu Düzenleme Ölçeği'nden elde edilen veriler üzerinde betimsel istatistikler yapılmıştır. Bu şekilde ortalamanın üstünde ve altında puan alan çocuklar belirlenmiştir. Çocukların görüşlerinden elde edilen veriler Duygu Düzenleme Süreç Modeli'nde yer alan durum seçimi, durum değiştirme, dikkat dağıtma, bilişsel değerlendirme, tepkisini ayarlama ve sosyal destek kategorileri kapsamında betimsel analiz edilmiştir. Duygu düzenleme becerileri yüksek ve düşük olan çocukların tamamının duyu düzenleme stratejilerinden dikkat dağıtmayı kullandıkları görülürken, bilişsel değerlendirme stratejisi yalnızca duyu düzenleme becerileri yüksek olan çocuklar tarafından kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Duygu düzenleme, duyu düzenleme stratejisi, okul öncesi çocuklar

Abstract

The aim of this research is to examine the emotion regulation strategies of children in the 5-6 age group who have different emotion regulation skills. Quantitative data of the research planned in the mixed model were collected from 73 children.

The study group in which qualitative data were collected consisted of 16 children with low and high emotion regulation skills selected according to the outlier sampling method. In order to determine the emotion regulation skills of children, the Emotion Regulation Scale was used. Emotion regulation stories were told using puppets to reveal what children's emotion regulation strategies were. Descriptive statistics were made on the data obtained from the Emotion Regulation Scale. In this way, children who scored above and below the average were identified. The data obtained from the opinions of the children were analyzed descriptively within the scope of the status selection, situation change, distraction, cognitive assessment, reaction adjustment and social support categories in the Emotion Regulation Process Model. While it was seen that all children with high and low emotion regulation skills used distraction from emotion regulation strategies, the cognitive assessment strategy was only used by children with high emotion regulation skills.

Keywords: Emotion regulation, emotion regulation strategy, preschool children

1.GİRİŞ

Bireylerin kişisel amaçları doğrultusunda sosyal yaşamla uyum içinde yaşayabilmesi için duygusal tepkilerin başlatılması, devam ettirilmesi ve kontrol edilmesi sürecine duygu düzenleme denir (Cole, vd. 2004). Bu süreçte birey hedeflerine ulaşmak için duygusal yanıtları kontrol eder, izler, değerlendirir ve gerektiğinde değiştirir. Duygu düzenleme, bireyin duygularını başka tarafa yönlendirerek duygusal tepkilerini değiştirmesine imkan tanır (Cole vd 1994; Bridges, vd. 2004).

Duygular olumlu veya olumsuz, geçici veya daha uzun süreli olarak ve çok zayıftan çok güçlüye kadar çeşitli yoğunluk seviyelerinde deneyimlenebilir. Bu duygu nitelikleri, duygusal tepki üretiminde dört adım veya olaydan oluşan süreç duygu modeli (Gross, 1998) olarak adlandırılan olguyu oluşturur: Bu adımlar (1) durum, (2) dikkat, (3) değerlendirme ve (4) yanıtıdır. Modele göre, psikolojik olarak ilgili (dış veya içsel) bir durum dikkatimizi çeker ve bu durum değerlendirme sürecine yol açar. Bu değerlendirme (i) durumun yeniliği, yani dikkatin çevredeki değişime çekilme veya yönlendirilme derecesi; (ii) yaklaşma veya kaçınma davranışlarına yol açabilecek durumun hoşnutluğu ve (iii) durumun bireyle motivasyonel ilgisi gibi çeşitli boyutlarda gerçekleşebilir (Ellsworth ve Scherer, 2003).

Bireylerin duygu düzenleme süreci araştırmacılar tarafından stratejiler açısından kavramsallaştırılmıştır. Gross (1998) tarafından ileri sürülen "Süreç modeli" duygu düzenleme araştırmalarında dikkat çekmiştir. Bu modele göre, duygu düzenleme duygusal tepkiler gösterilmeden önce kullanılan öncül odaklı stratejiler ve duygusal tepkiler ortaya çıktıktan sonra kullanılan tepki odaklı stratejilerden oluşan bir duygu düzenleme stratejileri ailesi olarak tanımlanmaktadır. Öncül odaklı stratejiler; durumları, dikkati, bilişsel süreçleri seçmeye veya değiştirmeye yönelik olabilir (Gross ve John, 2003).

Duygu düzenlemesi yaşam boyu gelişir (Cole, vd. 2009). Bebekler çoğunlukla duygularını düzenlemelerine yardımcı olmak için başkalarına güvenirlir. Yetişkinler, bebeklerin ve küçük çocukların duygularını yatıştırıcı davranışlar kullanarak veya duygusal olarak ortaya çıkan olaylara maruz kalmalarını azaltarak duygu düzenlemelerine yardımcı olurlar (DeHart, vd. 2000). Bebekliğin erken dönemlerinde mevcut olan kendi kendini düzenleme yeteneğinin en önemli göstergesi bakış çevirmedir (Crockenberg ve Leerkes, 2004). Yaş arttıkça daha karmaşık duygu düzenleme stratejileri hızla öğrenilmektedir. Çocuklar iki yaşına geldiklerinde aktif katılımı (örneğin, bir oyuncakla oynamak), pasif katılımı (örneğin, oyuna girmeden odayı keşfetmek), sembolik kendi kendine yatıştırıcı konuşmayı, fiziksel olarak kendi kendine yatıştırıcı davranışları (örneğin, başparmak emme), diğerlerine yönelmiş rahatlama arayışını (örneğin, bakıcıyı aramak) ve dikkatin yeniden odaklanmasını kullanabilirler (Grolnick, vd. 1996).

Duygu düzenleme gelişimi okul öncesi dönemde önemli bir hale gelir. Bu dönemde farklı sosyal ortamlara katılan çocuklar, farklı duygularla karşılar. Bu sayede kendi duygularını gözlemleme fırsatı bulmalarının yanısıra duygularıyla başa çıkmayı da öğrenirler (Cole, vd. 1994).

Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden çocuk, günün önemli bir zamanını arkadaşları ve öğretmenleriyle birlikte geçirmektedir. Bu zamanlarda çocukların sınıf iklimine uyum sağlamaları için kendi istekleriyle diğerinin istekleri arasında denge kurmaya, sıra beklemeye, kurallara uygun davranmaya ve diğerlerinin duygusal tepkileriyle baş etmeye ihtiyaçları vardır (Yükçü ve Demircioğlu, 2017). Çocukların daha kapsamlı bir şekilde edindiği duygu düzenleme becerisindeki artış, deneyimlenen duygu değerliliğine bakılmaksızın, eylemlerinde duyguları kullanmada daha başarılı olmalarını sağlamaktadır (Izard, vd. 2011).

4 ila 6 yaş arasındaki çocuklar duygusal dünyalarındaki anılar, korkular ve dilekler gibi içsel deneyimlerindeki yeni boyutları anlamaya başlarlar. Bu sayede çocuklar anılar gibi gerçek duygusal deneyimler ile arzular ve beklentiler gibi sanal deneyimler arasında farklılıkları tespit edebilirler (Sabatier, vd. 2017). 6 yaşındaki çocukların duyguları hakkındaki gerçek veya sanal sahip oldukları bilgiler; oynamak, şarkı söylemek ve çizim yapmak gibi belirli dikkat dağıtma stratejilerini kullanarak üzüntü ve korku gibi olumsuz duygularla başa çıkabileceklerinin tam olarak farkında olmalarını sağlar. Ayrıca, ağlamak veya bağırarak gibi duyguların düzensiz ifadesinin kendilerini daha iyi hissetmelerine yardımcı olmayacağını fark ederler. Bu nedenle bu tür tepkileri daha az sıklıkta tercih ederler (Dennis ve Kelemen, 2009). Kelime bilgisinin artması ve bilişsel gelişime paralel olarak çocuklar duygularını davranışla göstermek yerine sözel olarak ifade etmektedirler (Kopp, 1989). Bu sayede duygu düzenleme stratejilerinin farkına varmakta ve duygularıyla başa çıkmak için bu stratejileri kullanırlar (Cole, vd. 2009).

Okul öncesi yıllarda çocukların özerk duygu düzenleme stratejileri geliştirdikleri bulunmuştur (Harris-Lipian, 1989). Konuyla ilgili yapılan çalışmalar incelendiğinde; çocukların anlatılarında tanımlanan bu stratejilerin tümünün yaşla birlikte arttığı bulunmuştur (Belén López ve Pérez vd. 2017; Sala, vd. 2014; Davis ve Levine, 2013). Duygu düzenleme becerilerinin yaşla ilişkisini inceleyen çalışmalarda ise çocukların yaşları arttıkça duygu düzenleme becerilerinin de arttığı görülmüştür (Ştefan ve Avram, 2017; Mirabile, 2010; Morgan vd. 2009). Ancak çocukların kullandıkları duygu düzenleme stratejilerinin aynı yaş grubunda nasıl bir değişim gösterdiğini sistematik olarak inceleyen çalışma sayısı azdır. Bu nedenle araştırmada farklı duygu düzenleme becerisine sahip okul öncesi dönemdeki çocukların duygu düzenlemede kullandıkları farklı stratejiler belirlenmeye çalışılacaktır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Duygu düzenleme becerileri yüksek ve düşük olan çocukların
 - a. "kızgın",
 - b. "üzgün"
 - c. "korku" duygusunda kullandıkları duygu düzenleme stratejileri nelerdir?
2. Duygu düzenleme becerileri düşük ve yüksek olan çocukların kullandıkları duygu düzenleme stratejileri nelerdir?

2.YÖNTEM

Bu araştırma karma model bir çalışmadır. Karma model araştırması nitel ve nicel araştırma verilerinin toplanması ve bu iki veri türünün beraber işlenmesini gerektiren yaklaşıma denir (Creswell, 2013:215). Bu modelde nitel ve nicel veriler, araştırma soruları ve araştırma durumu için işe yarayacak şekilde bir araya getirilir (Johnson ve Christensen, 2014). Karma model araştırmalar nicel ve nitel verilerin nasıl bir araya getirildiği ve toplandığına bağlı olarak farklı şekilde isimlendirilmişlerdir (Cresswell ve Clark, 2007). Bu araştırma açıklayıcı karma modelde planlanmıştır. Bu model araştırmacının ilk olarak nicel verileri topladığı, analiz ettiği bulguları derinlemesine açıklamak için nitel veriler toplama aşamasından oluşmaktadır (Creswell, 2013:224). Araştırmada açıklayıcı karma modelin gerektirdiği şekilde ilk önce nicel veriler ölçek yoluyla toplanmıştır. Daha sonra yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak nitel veriler toplanmıştır. Araştırmanın nicel modelinde tarama deseni kullanılmıştır. Tarama deseni belirli bir evren üzerinden seçilen örneklemdeki eğilimleri, tutum veya görüşleri nicel olarak ortaya koyar (Creswell, 2013: 155).

Bu sayede araştırmanın konusu ile ilgili mevcut olan durum ortaya çıkarılarak betimleme yapılır (Büyüköztürk vd. 2013: 177). Bu araştırmanın ilk kısmında çocukların duygu düzenleme becerileri değerlendirilmiştir.

Araştırmanın nitel modeli durum çalışması deseninde düzenlenmiştir. Sınırlandırılmış bir durumun derinlemesine incelenmesi durum çalışması olarak adlandırılır (Creswell, 2013:187). Bu araştırmanın ikinci kısmında çocukların kullandığı duygu düzenleme stratejileri belirlenmeye çalışılmıştır.

2.1.Çalışma Grubu

Araştırmanın tarama deseni için seçilen çalışma grubuna Gazi Üniversitesi Çocuk Gelişimi Araştırma ve Uygulama Merkezi'ne bağlı anaokuluna devam eden 5-6 yaş grubundaki 73 çocuk katılmıştır. Çocuklar bu çalışmaya uygun örnekleme yoluyla seçilmiştir. Araştırmacının zaman, para ve iş gücünden tasarruf etmek amacıyla ulaşabildiği bireylerden örneklemini oluşturmasına uygun örnekleme yöntemi denir (Büyüköztürk vd. 2013). Çalışma grubundaki çocukların 47'si erkek, 26'sı ise kızdır.

Nitel araştırma modelleri, araştırma durumunun anlaşılmasına en fazla katkıda bulunabilecek bireylerin araştırmaya dahil edilmesi üzerine kurulmuştur (Creswell, 2013:183). Bu nedenle çocukların duygu düzenleme stratejileri hakkında derinlemesine bilgi edinmek için nitel verilerin toplandığı çalışma grubu ise amaçlı örneklem yöntemlerinden aykırı durum örnekleme yöntemi kullanılarak seçilmiştir. Aykırı durum örnekleme, örneklemin birbirinin tersi olan durumlardan seçilmesiyle yapılır (Büyüköztürk vd. 2013). Bu doğrultuda ilk önce çocukların duygu düzenleme ölçeğinden aldıkları puanların ortalaması hesaplanmıştır. Çocuklarının duygu düzenleme puanları aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 1. Çocuklarının duygu düzenleme puanları ortalama, standart sapma, minimum ve maksimum değer dağılımları

Duygu Düzenleme Ölçeği/Alt Boyutlar/Toplam	N	\bar{X}	SS	Min.	Max.
Değişkenlik	73	27,58	7,75	17,00	53,00
Duygu düzenleme	73	25,39	3,97	12,00	32,00
Toplam	73	52,98	6,17	39,00	69,00

Tablo 1 incelendiğinde çocukların duygu düzenleme ölçeği değişkenlik alt boyut puanlarının ortalaması $\bar{X}=27,58$; duygu düzenleme alt boyut puanlarının ortalaması $\bar{X}=25,39$; duygu düzenleme ölçeği toplam puanlarının ortalaması ise $\bar{X}=52,98$ 'dir. Buna göre düzenleme ölçeği toplam puan ortalamasının altında ve üstünde olan iki aykırı grup oluşturulmuştur. Ortalamanın üstünde 27 çocuk yer alırken, ortalamasının altında ise 29 çocuk yer almıştır. Çocuklar aldıkları puanlara göre ortalamasının altında ya da ortalamasının üstünde olarak kodlanarak listelenmiştir. Daha sonra seçkisiz olarak ortalamasının altında puan alan 8 çocuk ve ortalamasının üstünde puan alan 8 çocuk olmak üzere toplam 16 çocuk seçilmiştir. Bu çocuklarla kuklalar yardımıyla duygu düzenleme hikâyeleri anlatılarak yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

2.1. Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplamak amacıyla Duygu Düzenleme Ölçeği kullanılmış ve duygu düzenleme hikâyeleri yoluyla yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır.

Duygu düzenleme ölçeği

Araştırmada çocukların duygu düzenleme becerilerini belirlemek amacıyla Shields ve Cicchetti (1997) tarafından geliştirilen Batum ve Yağmurlu (2007) tarafından Türkçe uyarlaması yapılan ‘Duygu Düzenleme Ölçeği’ kullanılmıştır. Duygu düzenleme becerilerini ölçmek için kullanılan ölçeğin öğretmenlerin ya da annelerin cevaplayabildiği 24 maddesi vardır. “Duygu Düzenleme” ve “Değişkenlik-Olumsuzluk” iki alt boyuttan oluşmaktadır. Maddeleri nadiren, bazen, sık sık ve her zaman olmak üzere işaretlenen ölçekten en yüksek puan 96 iken en düşük puan ise 24 puan alınabilir. Ölçekten elde edilen toplam puanın yüksekliği çocuğun duygu düzenlemesinin düşük düzeyli olduğunu göstermektedir. Yağmurlu ve Altan (2010) okul öncesi yaş grubunda ölçeğin iç tutarlılık katsayılarını anne değerlendirmelerinde .75 ve öğretmen değerlendirmelerinde .84 olarak belirlemişlerdir. Bu nedenle ölçek çocukların öğretmenleri tarafından doldurulmuştur. Araştırmada ölçeğin hesaplanan güvenirlik katsayısı .76 olarak bulunmuştur.

Duygu düzenleme hikâyeleri

Küçük çocukların sosyal ve duygusal anlayışlarını ortaya çıkarmak açısından değişik teknikler kullanmak gerekir. Yapılan çalışmalar okul öncesi dönemdeki çocuklara gerçekçi bir bağlam sağlayan ve çocuğun oyun yoluyla ifade ettiği yeteneklerini anlamayı sağlayan yöntemlerin işe yaradığını göstermiştir (Denham ve Couchoud, 1990; Denham, 1997). Kuklalar okul öncesi dönemdeki çocukların benlik algıları ve duygularını ortaya çıkarmak için kullanılan bir diğer yöntemdir (Denha ve Couchoud, 1990; Eder, 1990; Measelle, vd. 1998). Bu nedenle çocukların duygu düzenleme stratejilerini belirlemek için Cole ve arkadaşlarının (2009) çalışmasında kullandığı hikâyelerden yola çıkarak duygu düzenleme hikâyeleri tasarlanmıştır. Tasarlanan bu hikâyeler kuklalar yardımıyla çocuklara anlatılarak yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Kızgın, üzgün ve korku ile ilgili olan bu hikâyelerde üç tane hayvan kuklası kullanılmıştır. Kuklalardan birisi anne, diğer ikisi de kardeş rolünü (Çıtır ve Kıtır) oynamışlardır. Her hikâyede Çıtır ve Kıtır bir olay etrafında hikâyeye konu olan duyguyu yaşamakta ve anneleri de bu duyguyu durdurmalarını istemektedir. Kızgın hikâyesinde Çıtır ve Kıtır’ın aynı oyuncakla oynamak istemelerinden kaynaklanan birbirlerine kızgınlık durumları anlatılır ve anneleri kızgın olmayı bırakmazlarsa bütün oyuncaklarını alacağını söyler. Üzgün hikâyesinde Çıtır ve Kıtır’ın köpekleri kaçmıştır. Bu duruma çok üzülmeakteler. Anneleri dışarı çıkma vaktinin geldiğini üzgün olmayı bırakmazlarsa dışarı çıkamayacaklarını söyler. Korku hikâyesinde ise Çıtır ve Kıtır televizyonda korkunç bir film izlemektedirler. Bu nedenle çok korkarlar. Anneleri yatağa gitme vaktinin geldiğini, korkmayı bırakmazlarsa yatağa gittiklerinde daha çok korkabileceklerini söyler. Hikâye bittikten sonra çocuğa Çıtır ve Kıtır’ın onun yardımına ihtiyaçları olduğu ve ilgili duyguyu durdurmak için ne yapabilecekleri sorularak çocuğun bu duyguyu durdurmak için alternatif yollar bulması istenir.

2.2. Verilerin Toplanması

Araştırmanın nitel boyutunda Duygu Düzenleme Ölçeği formu çoğaltılarak 4 sınıfa dağıtılmış ve sınıf öğretmenlerinin çocuklar hakkındaki gözlemlerinden yararlanarak ölçeği doldurmaları istenmiştir.

Araştırmanın nitel boyutunda ise çocukların gönüllülüğü temel alınmıştır. Uygulaya katılmak isteyen çocuklar sırayla sınıf dışında ayrı bir odaya alınmıştır. Çocukla araştırmacı karşılıklı olarak bir masa etrafına oturmuşlardır. Hikâyeler anlatılmaya başlanmadan önce kuklalarla çocuklar tanıştırılmıştır. Çocuğun cinsiyetinin kız ve erkek olma durumuna göre kuklaların cinsiyetleri de çocuğun cinsiyetiyle aynı olduğu söylenmiştir. Kuklaların çocuğa hikâyeler anlatacağı söylenerek hikâyeler anlatılarak görüşmeler yapılmıştır. Görüşme sırasında daha sonra çözümlenmek üzere ses kaydı alınmıştır.

2.3. Verilerin Analizi

Duygu Düzenleme Ölçeği'nden elde edilen veriler SPSS 15.0 programına yüklenmiştir. Bu veriler üzerinde betimsel istatistikler yapılmıştır. Ölçekten alınan yüksek puanlar düşük duygu düzenlemeyi göstermektedir. Araştırmanın çalışma grubunda duygu düzenleme toplam puanı en yüksek 69, en düşük ise 39 olduğu görülmüştür. Buna ek olarak duygu düzenleme toplam puan ortalamalarının 52,98 olarak hesaplanmıştır. Ortalamanın altında 39 puana yakın çocukların duygu düzenleme becerilerinin yüksek olduğu, ortalamanın üstünde 69 puana yakın olan çocukların da duygu düzenleme becerilerinin düşük olduğu kabul edilmiştir. Buna göre duygu düzenleme puanı 39-47 arasında değişen 8 çocuk duygu düzenleme becerileri yüksek olanlar grubunu, duygu düzenleme puanı 69-61 arasında değişen 8 çocuk da duygu düzenleme becerileri düşük olanlar grubunu oluşturmuştur. Duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklar "Ü" harfiyle kodlanırken, duygu düzenleme becerisi düşük olan çocuklar "A" harfiyle kodlanmıştır.

Araştırmanın nitel boyutunda çocukların görüşlerinden elde edilen veriler betimsel analiz yoluyla değerlendirilmiştir. Betimsel analizde veriler araştırmacının analiz öncesi oluşturduğu konular kapsamında değerlendirilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 256). Bu çalışmada, görüşmeler sonucunda elde edilen veriler Gross (1998)'un geliştirdiği Duygu Düzenleme Süreç Modeli'nde yer alan durum seçimi, durum değiştirme, dikkat dağıtma, bilişsel değerlendirme ve tepkisini ayarlama kapsamında analiz edilmiştir. Betimsel analiz sürecinde dört aşama izlenmiştir. İlk aşamada betimsel analiz için Gross (1998)'un geliştirdiği Duygu Düzenleme Süreç Modeli'nde yer alan süreçler ile bir çerçeve oluşturularak kategoriler belirlenmiştir. İkinci aşamada ilk olarak çocukların görüşme sırasında alınan ses kayıtları transkript edilmiştir. Çocukların isimleri kodlanarak numaralandırılmıştır. Çocukların kızgın, üzgün ve korku hikâyelerine verdikleri yanıtlardan kodlar oluşturulmuştur. Daha sonra bu kodlar Duygu Düzenleme Süreç Modeli'nde yer alan süreçlere göre analiz edilmiştir. Çocukların verdikleri yanıtlardan Duygu Düzenleme Süreç Modeli'ne uymayan kodlar Sala ve arkadaşlarının (2014)'nın çalışmasında duygu düzenleme stratejilerinde kullandığı sosyal destek kategorisine uyduğu için bu kategori kapsamında ele alınmıştır. Üçüncü aşamada çocukların kızgın, üzgün ve korku duygu durumlarında kullandığı duygu düzenleme stratejilerine dair bulgular tanımlanmış, dördüncü aşamada ise düşük ve yüksek duygu düzenleme becerilerine sahip çocuklara göre bu bulgular karşılaştırılmış ve bulgular arasındaki neden-sonuç ilişkileri açıklanmıştır.

İçerik çözümlemelerinde güvenilirliği sağlamak amacıyla, bağımsız bir başka araştırmacı çocukların hikâyelere verdikleri yanıtları araştırmacı tarafından oluşturulan kategorilere göre kodlanmıştır. İki araştırmacının görüş ayrılığı ve görüş birliği belirttiği kodların sayıları hesaplanmış ve güvenilirlik düzeyi %87,5 olarak bulunmuştur. Miles ve Huberman (1994) %70'in üzerindeki güvenilirlik düzeyinin, puanlayıcı güvenilirliğini sağladığını bildirmişlerdir (Miles ve Huberman, 1994).

3.BULGULAR

Bu bölümde duygu düzenleme becerileri düşük ve yüksek olan çocukların kızgın, üzgün ve korku hikâyelerinde kullandıkları duygu düzenleme stratejilerine yönelik bulgular yer almaktadır.

Tablo 2. Duygu Düzenleme Becerileri Yüksek ve Düşük Olan  ocukların “Kızgın” Duygusunda Kullandıkları Duygu Düzenleme Stratejileri

Kategori	Kod	Duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklar	f	Duygu düzenleme becerisi düşük olan çocuklar	f
Durum Değiştirme	Paylaşmak/Birlikte oynamak	�1,�4,�5,�7	4	A1,A5,A6,A7,A8	5
	Sırayla oynamak	�3,�5,�7,�8	4	A3,A4,A5,A6	4
	Anlaşmak	�6	1	-----	0
	Tartışmayı bırakmak	-----	0	A4	1
Dikkat Dağıtma	Başka oyun oynamak/aktivite yapmak	-----	0	A2,A6,A7	3
Bilişsel Değerlendirme	Sakin olmak	�5,�6	2	-----	0
	10’a kadar saymak	�5	1	-----	0
Durum Seçimi	Vurmamak	�6	1	-----	0
Tepki Ayarlama	Oyuncak kırmak	-----	0	A3	1

Tablo 2 incelendiğinde, duygu düzenleme becerisi yüksek ve düşük olan çocuklar durum değiştirme kategorisinde farklı stratejiler kullandıkları görülmektedir. Dikkat dağıtma ve tepki ayarlama kategorisinde yalnızca duygu düzenleme becerisi düşük olan çocuklar strateji kullanırken, bilişsel değerlendirme ve durum seçimi kategorisinde ise duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklar farklı stratejiler kullanmışlardır. Bunun yanı sıra duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklardan  2 hiğbir kategoride görüş bildirmemiştir.

Çocukların farklı kategorilerde kullandıkları duygu düzenleme stratejileri şu şekildedir; Durum değiştirme kategorisi; *Beraber oynayabilirler ( 1), Sırayla kullanabilirler, önce kardeşi kullasın  tır sonra da Ktır kullansın (A5), Aralarında anlaşmaları gerekiyor ( 6), Tartışmayı bırakabilirler (A4)*

Dikkat dağıtma kategorisi; *Saklambağ oynayabilirler (A2), Diğer oyuncaklarla oyun oynamak(A6), Koltukta arabacılık oynasınlar o piti yapsınlar (A7)*

Bilişsel değerlendirme kategorisi; *İçinden 10’a kadar saymalı ( 5), Kızmamaları gerekiyor ( 6)*

Durum seçimi kategorisi; *Vurmamak ( 6)*

Tepki ayarlama kategorisi; *Birazcık oyuncaklarını kırabilirler (A3)*

Tablo 3. Duygu Düzenleme Becerileri Yüksek ve Düşük Olan  ocukların “ zg n” Duygusunda Kullandıkları Duygu Düzenleme Stratejileri

Kategori	Kod	Duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklar	f	Duygu düzenleme becerisi düşük olan �ocuklar	F
Durum Değiştirme	Kaybettiklerini aramak/bulmak	�1,�2,�3,�4,�5,�7	6	A1,A3,A7,A8	4
	Başka oyun oynamak/aktivite yapmak	�4	1	A2	1
Dikkat Dağıtma	Kaybettiklerinin yenisini almak	-----	0	A4,A8	2
Bilişsel Değerlendirme	Beklemek	�3	1	-----	0
	Sakin olmak	�6	1	-----	0
Tepki Ayarlama	Kaybettiklerini unutmak	-----	0	A4	1
Sosyal Destek	Annesi/babasının kaybettiklerini geri getirmesi	�8	1	A5	1

Tablo 3’te duygu düzenleme becerisi yüksek ve düşük olan çocuklar durum değiştirme, dikkat dağıtma ve sosyal destek kategorisinde farklı stratejiler kullandıkları görülmektedir. Tepki ayarlama kategorisinde yalnızca duygu düzenleme becerisi düşük olan çocuklar strateji kullanırken, bilişsel değerlendirme kategorisinde ise duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklar farklı stratejiler kullanmışlardır. Bunun yanı sıra duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklardan A6 hişbir kategoride görüş bildirmemiştir.

Çocukların farklı kategorilerde kullandıkları duygu düzenleme stratejileri şu şekildedir; Durum değiştirme kategorisi; *Ağlamayı bırakıp arkadaşlarına sorabilirler gördünüz m  köpek ( 3), Bahçeye çıkıp arayabilirler ( 4), Belki de ağlamayı bırakıp, doğru köpeğin peşinden koşabilir (A1), Bence arayıp bulmaları lazım (A8).*

Dikkat dağıtma kategorisi; *Başka oyuncaklarıyla oynarlar ( 4), Onları bir daha köpek almak (A4) Unutsunlar başka bir şey bulsunlar mesela başka bir köpek alsınlar (A8)*

Bilişsel değerlendirme kategorisi; *Beklemek, bekleyince bulunursa  z lmeleri geçebilir ( 3), Yüzünü yıkayıp oturup sakın sakın öyle gitmeleri ( 6)*

Tepki ayarlama kategorisi; *Galiba akıllarından köpeklerini ıkartabilirler (A4)*

Sosyal destek kategorisi; *Annesi köpeği bulup getirmesi gerekiyor ( 8), Babası hızlı koşuyorsa köpekten o zaman onu yakalaması gerekir kafese (A5)*

Tablo 4. Duygu Düzenleme Becerileri Yüksek ve Düşük Olan  ocukların “Korku” Duygusunda Kullandıkları Duygu Düzenleme Stratejileri

Kategori	Kod	Duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklar	f	Duygu düzenleme becerisi düşük olan çocuklar	f
Dikkat Dağıtma	Başka bir Őey izlemek/kanal değiştirmek	�1,�2,�3,�4,�5,�6,�7, �8	8	A1,A2,A3,A4,A5,A6,A8	7
	Başka aktivite yapmak	�3,�4,�8	3	A2,A6,A8	3
Bilişsel Değerlendirme	Gerçek olmadığını düşünmek	�3	1	-----	0
Durum Seçimi	TV’yi kapatmak	�1,�5,�7	3	A7	1
Tepki Ayarlama	Unutmak	-----	0	A8	1
	Uyumak	�1,�5,�6,�7	4	A7,A8	2
Sosyal Destek	Annesini ağırmak	-----	0	A7	1

Tablo 4 incelendiğinde, duygu düzenleme becerisi yüksek ve düşük olan çocuklar dikkat dağıtma, durum seçimi ve tepki ayarlama kategorisinde farklı stratejiler kullandıkları görülmektedir. Sosyal destek kategorisinde yalnızca duygu düzenleme becerisi düşük olan çocuklar strateji kullanırken, bilişsel değerlendirme kategorisinde ise duygu düzenleme becerisi yüksek olan çocuklar farklı stratejiler kullanmışlardır.

Çocukların farklı kategorilerde kullandıkları duygu düzenleme stratejileri Şu Őekildedir; Dikkat dağıtma kategorisi; *Kumandayı alıp yenisini değiştirelim* ( 2), *Başka film aın, çizgi filmlerden* ( 4) *Eğlenceli bir film izlerler* (A1), *Tabi pasta malzemeleriyle etkinlik yapmak ve pasta yapmak* (A2), *Bence başka bir Őey asınlar ya da başka bir Őey izlesinler* (A8)
Bilişsel değerlendirme kategorisi; *Tabi ki gerçek olmadığı için onu düşünmesini unutup başka bir Őey yapabilirler* ( 3)
Tepki ayarlama kategorisi; *Televizyonu kapatıp uyuyabilirler*( 5), *Gözlerini kapatıp uyuyabilirler* ( 7), *Kapatın ve uyuyun* (A7). *Bence uyumaları lazım. Uyurken de unutmaları* (A8)
Sosyal destek kategorisi; *Onu görürseniz annesini çağırırız ve onu d ver* (A7).

Tablo 5. Duygu Düzenleme Becerileri Düşük ve Yüksek Olan  ocukların Kullandıkları Duygu Düzenleme Stratejileri

Çocuklar	� 1	� 2	� 3	� 4	� 5	� 6	� 7	� 8	A 1	A 2	A 3	A 4	A 5	A 6	A 7	A 8	f
Durum Seçimi	√				√	√	√								√		5
Durum Değiştirme	√	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	√		√	14
Dikkat Dağıtma	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	16
Bilişsel Değerlendirme			√		√	√											3
Tepki Ayarlama	√				√	√	√			√	√				√	√	8
Sosyal Destek								√					√		√		3

Tablo 5'te duygu düzenleme becerileri yüksek ve düşük olan çocukların tamamının duygu düzenleme stratejilerinden dikkat dağıtmayı kullandıkları görülürken, bilişsel değerlendirme stratejisi yalnızca duygu düzenleme becerileri yüksek olan çocuklar tarafından kullanılmıştır. Durum seçimi kategorisinde duygu düzenleme becerileri yüksek olan çocuklar, duygu düzenleme puanları düşük olan çocuklara göre daha fazla strateji söylemişlerdir. Sosyal destek kategorisinde ise duygu düzenleme becerileri düşük olan çocuklar, duygu düzenleme puanları yüksek olan çocuklara göre daha fazla strateji geliştirmişlerdir. Bunun yanı sıra çocuklar en az bilişsel değerlendirme ve sosyal destek kategorilerinde strateji kullanmışlardır.

4.TARTIşMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Farklı duygu düzenleme becerisine sahip 5-6 yaş grubundaki çocukların duygu düzenleme becerilerini incelenmek amacıyla karma modelde planlanan araştırmanın duygu düzenleme becerisinin belirlendiği, nicel verileri 73 çocuktan toplanmıştır. Nitel verilerin toplandığı çalışma grubunu ise aykırı durum örnekleme yöntemine göre seçilen duygu düzenleme becerisi düşük ve yüksek olan 16  ocuk oluşturmuştur. Bu  ocuklarla kuklalar yardımıyla duygu düzenleme hikâyeleri anlatılarak yarı yapılandırılmış görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Çocukların görüşmelerde kullandıkları duygu düzenleme stratejileri Duygu Düzenleme Süreç Modeli'nde yer alan durum seçimi, durum değiştirme, dikkat dağıtma, bilişsel değerlendirme, tepkisini ayarlama ve sosyal destek kapsamında betimsel analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, duygu düzenleme becerileri yüksek ve düşük olan çocukların tamamının duygu düzenleme stratejilerinden dikkat dağıtmayı kullandıkları görülürken, bilişsel değerlendirme stratejisi yalnızca duygu düzenleme becerileri yüksek olan çocuklar tarafından kullanılmıştır.

Durum değiştirme ve dikkat dağıtma kategorilerinde duygu düzenleme becerisi yüksek ve düşük olan çocukların ürettikleri stratejilerin fazla olması, bu stratejilerin diğer stratejilere göre daha sık kullanılması ve karmaşık olmayan bir yapıya sahip olmasından kaynaklanabilir. Bireylerin karşılaştığı olayları dışsal ve fiziksel çevrede kendi ihtiyaçlarına ya da istediğine göre kolay bir şekilde değiştirmesi veya uyarlaması durum değiştirme olarak adlandırılır (John ve Gross, 2003). Birey bulunduğu fiziksel ortamı değiştirmeden de duygularını dikkat dağıtma süreci ile düzenleyebilir. Dikkat dağıtma süreci; bir olayın bireyde yarattığı duyguyu değiştirmek için olayın istenilen yönlerine dikkatin çekilmesidir (Gross ve Thompson, 2007).

Durum seçimi kategorisinde duygu düzenleme becerileri yüksek olan çocuklar, duygu düzenleme puanları düşük olan çocuklara göre daha fazla strateji söylemişlerdir. Bu durum çocukların duygu düzenleme yeteneklerinden kaynaklanabilir.

Fox ve Calkins (2003) durum seçimi sürecinde çocukların ilgisinin, aktivite düzeyinin, mizacının gibi yeteneklerinin önemli olduğunu öne sürmüşlerdir. Belén López-Pérez ve arkadaşlarının (2017), 3-8 yaş grubundaki 128 okul öncesi çocuğu dahil ettikleri, çocukların kullandıkları duygu düzenleme stratejilerinin Gross'un süreç modeline göre incelediği nitel çalışmada çocukların duygu düzenleme beceri düzeylerinin yaşa göre farklılaştığı saptanmıştır. Süreç modelinin öğeleri olan durum seçimi, durum değişimi gibi stratejilerin 5-8 yaş grubundaki çocuklar tarafından daha çok kullanıldığı ve dikkat odaklanmasının ise 3-4 yaş çocukları tarafından daha fazla kullanıldığı sonucuna varılmıştır.

Araştırmada bilişsel değerlendirme kategorisinde yalnızca duygu düzenleme becerileri yüksek olan çocukların farklı stratejiler kullanması çocukların duygu düzenleme becerilerindeki yeteneklerinden kaynaklanabilir. Çocuklar bilinçli olarak duygu düzenleme sürecinin farkında olmasalar da duygu düzenleme becerileri daha yüksek olan çocukların duyguları daha fazla kavrayabildiklerini söyleyebiliriz (Denham, vd. 2003). Bilişsel değerlendirme; olayın bireyde oluşturduğu duygusal hissiyatın değiştirilmesi amacıyla, bilişsel bir şekilde mantıksal açıdan değerlendirildiği geçmiş odaklı duygu düzenleme sürecidir (Gross ve John, 2003; Gross ve Thompson, 2007). Birey içinde bulunduğu durumda düşünme tarzını değiştirerek ya da durumla başa çıkmak için yeni çözüm yolları arayarak bilişsel değerlendirme yapar. Bilişsel değerlendirme yapabilen bireylerin stresle başetme becerilerinin, özsaygılarının ve yaşam doyumlarının bu stratejiyi daha az kullanan kişilere oranla daha yüksek olduğu ifade edilmektedir (Gross ve John, 2003). Duygu düzenlemesi yüksek olan çocukların bu stratejiyi kullanmasına rağmen, tüm çocuklar arasında en az kullanılan stratejilerden biridir. Bilişsel değerlendirme stratejinin okul öncesi dönemde daha az kullanılması bu stratejinin karmaşık yapısından kaynaklanıyor olabilir. Yapılan çalışmalar çocukların 5 yaşına kadar bilişsel düzenleyici stratejiler üretip kullanabildiklerini ancak bu becerinin orta ve geç çocukluk yıllarında gelişmeye devam ettiğini göstermiştir (Davis ve Levine, 2013). Bununla birlikte Sala ve arkadaşları (2014) tarafından yapılan araştırmanın sonuçları, 5 ve 6 yaşındaki çocukların yanıtlarında, bu stratejilerin, dış duygu düzenleme araçlarına başvurmanın yerine geçmediğini açıkça ortaya çıkarmıştır. Aslında, 3 ve 4 yaşındaki küçük çocuklara kıyasla 5 ve 6 yaşındaki çocukların yanıtlarının temel bir özelliği, yanıtlarında yer alan ve artık bilişsel yeniden değerlendirme gibi daha karmaşık stratejileri içeren daha geniş bir strateji repertuarının olmasıdır. Bu bulgu düzenleme stratejilerinin kullanımındaki gelişimin sadece kaliteyle değil, aynı zamanda rapor edilen strateji repertuarının genişliğiyle de ilgili olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, duygu düzenlemesinin geliştirilmesinin, esnek bir şekilde uygulanabilecek bir dizi farklı stratejiyi ortaya çıkardığını göstermektedir.

Sosyal destek stratejisi çocuklar tarafından en az kullanılan stratejilerden biridir. Okul öncesi dönem boyunca duyguları özerk olarak yönetmenin yeni yolları ortaya çıkar ve gelişmeye devam eder. Çocuklar 5 ve 6 yaşına geldiklerinde bile anlatılarında yer almaya devam eden sosyal destek stratejilerinin yanında özerk duygu düzenleme stratejileri daha fazla kullanılmaya başlar (Sala, vd. 2014). Genel olarak, 6 yaşındaki çocukların daha küçük olan çocuklara kıyasla, anlatılarında özerk duygu düzenleme stratejilerine daha sık atıfta bulunduğunu göstermiştir (Altshuler ve Ruble, 1989; Miller vd. 1994).

Araştırma sonuçları doğrultusunda araştırmacılara yönelik şu öneriler verilebilir:

3-6 yaş grubundaki farklı cinsiyetteki çocuklarla çalışılarak çocukların duygu düzenleme stratejilerindeki yaşa ve cinsiyete bağlı olan faktörler belirlenebilir.

Çocukların dil becerileri ve zekâları kullandıkları duygu düzenleme stratejilerini etkileyen değişkenler olduğundan, yapılacak çalışmalarda bu değişkenlerin duygu düzenleme stratejileri üzerindeki etkisi ve bu değişkenlerle olan ilişkisi araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Batum, P., & Yagmurlu, B. (2007). What counts in externalizing behaviors? The contributions *Child Study Journal*, 20, 171-192.
- Belén López-Pérez, Michaela Gummerum, Ellie Wilson & Giulia Dellaria (2017) Studying Children's Intrapersonal Emotion Regulation Strategies from the Process Model of Emotion Regulation, *The Journal of Genetic Psychology*, 178:2, 73-88, <https://doi.org/10.1080/00221325.2016.1230085>
- Bridges, L.J., Denham, S., Ganiban, J.M. (2004). Definitional issues in emotion regulation research. *Child Development*, 75(2), 340-345.
- Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Cole, P. M., Dennis, T. A., Smith-Simon, K. E., & Cohen, L. H. (2009). Preschoolers' Emotion Regulation Strategy Understanding: Relations with Emotion Socialization and Child Self-regulation. *Social Development*, 18(2), 324-352.
- Cole, P. M., Martin, S. E., & Dennis, T. A. (2004). Emotion regulation as a scientific construct: Methodological challenges and directions for child development research. *Child development*, 75(2), 317-333.
- Cole, P.M., Michel, M.K., Teti, L.O. (1994). The development of emotion regulation and dysregulation: A clinical perspective. *Monographs of the Society for Research In Child Development*, 59(2-3), 73-100.
- Creswell, W.J.(2013). *Araştırma Deseni Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları*. (Y. Dede, Çev.). Ankara: Eğiten Kitap.
- Crockenberg, S. C., & Leerkes, E. M. (2004). Infant and maternal behaviors regulate infant reactivity to novelty at 6 months. *Developmental Psychology*, 40, 1123-1132. <https://doi.org/10.1037/0012-1649.40.6.1123>
- Davis, E. L., & Levine, L. J. (2013). Emotion regulation strategies that promote learning: Reappraisal enhances children's memory for educational information. *Child development*, 84(1), 361-374.
- DeHart, G. B., Sroufe, L. A., & Cooper, R. G. (2000). *Child development: Its nature and course*. McGraw-Hill.
- Denham, S. A. (1997). 'When I have a bad dream mommy holds me': Preschoolers' conceptions of emotions, parental socialisation, and emotional competence. *International Journal of Behavioral Development*, 20, 301-319.
- Denham, S. A., & Couchoud, E. A. (1990). Young preschoolers' understanding of emotions. development and validation of a new criterion Q-sort scale. *Developmental Psychology*, 33, 906-916.
- Denham, S. A., Blair, K. A., DeMulder, E., Levitas, J., Sawyer, K., Auerbach-Major, S., & Queenan, P. (2003). Preschool emotional competence: Pathway to social competence?. *Child development*, 74(1), 238-256. <https://doi.org/10.1111/1467-8624.00533>
- Dennis, T. A., & Kelemen, D. A. (2009). Preschool children's views on emotion regulation: Functional associations and implications for social-emotional adjustment. *International Journal of Behavioral Development*. 33(3), 243-252. <https://doi.org/10.1177/016502540809802>
- Eder, R. A. (1990). Uncovering young children's psychological selves: Individual and developmental differences. *Child Development*, 61, 849-863.
- Ellsworth, P. C., & Scherer, K. R. (2003). Appraisal processes in emotion. In R. J. Davidson, K. R. Scherer, & H. Goldsmith (Eds.), *Handbook of affective sciences* (pp. 572-595). New York, NY: Oxford University Press.
- Fox, N. & Calkins, S. (2003). The development of self- control of emotion: intrinsic and extrinsic influences. *Motivation and Emotion*, 27, 7-26.

Grolnick, W.S., Bridges, L.J., & Connell, J.P. (1996). Emotion regulation in two-year olds: Strategies and emotional expression in four contexts. *Child Development*, 67(3), 928-941.

Gross, J. J. (1998). The emerging field of emotion regulation: an integrative review. *Review of general psychology*, 2(3), 271.

Gross, J.J., John, O.P. (2003). Individual differences in two emotion regulation processes: Implications for affect, relationships, and well-being. *Journal of Personality and Social Psychology*, 85(2), 348- 362.

Gross, J.J., Thompson, R.A. (2007). Emotion regulation: Conceptual foundations. İçinde J.J. Gross (Ed.), *Handbook of emotion regulation* (s. 3-27). New York: The Guilford

Harris, P. L., & Lipian, M. S. (1989). Understanding emotion and experiencing emotion. In P. L. Harris (Ed.), *Children's understanding of emotion* (pp. 241–258). New York, NY: Cambridge University.

Izard, C. E., Woodburn, E. M., Finlon, K. J., Krauthamer-Ewing, E. S., Grossman, S. R., & Seidenfeld, A. (2011). Emotion knowledge, emotion utilization, and emotion regulation. *Emotion Review*, 3(1), 44-52. <https://doi.org/10.1177/1754073910380972>

Johnson, B. & Christensen. (2014). Eğitim araştırmaları: Nitel, Nicel ve Karma Yaklaşımlar (S. Beşir Demir Çev.Ed.) Ankara: Eğiten.

Kopp, C.B. (1989). Regulation of distress and negative emotions: A developmental view. *Developmental Psychology*, 25(3), 343-354.

Measelle, J. R., Ablow, J. C., Cowan, P. A., & Cowan, C. P. (1998). Assessing young children's views of their academic, social, and emotional lives: An evaluation of the self-perception scales of the Berkeley puppet interview. *Child Development*, 69, 1556–1576.

Miles, B.M. & Huberman, A.M.(1994). *Qualitative data analysis: An expanded source book*. London: SAGE.

Miller, P. A., Kliwer, W., Hepworth, J. T., & Sandler, I. N. (1994). Maternal socialization of children's postdivorce coping: Development of a measurement model. *Journal of Applied Developmental Psychology*, 15, 457– 487. [https://doi.org/10.1016/0193-3973\(94\)90042-6](https://doi.org/10.1016/0193-3973(94)90042-6)

Mirabile, S. P. (2010). *Emotion socialization, emotional competence, and social competence and maladjustment in early childhood* (Publication No. 3414793) [Doctoral dissertation, University of New Orleans]. ProQuest Dissertations & Theses Global.

Morgan, J. K., Izard, C. E., & King, K. A. (2009). Construct validity of the Emotion Matching Task: Preliminary evidence for convergent and criterion validity of a new emotion knowledge measure for young children. *Social Development*, 19(1), 52-70. <https://doi.org/10.1111/j.1467-9507.2008.00529.x>

Sabatier, C., Restrepo Cervantes, D., Moreno Torres, M., Hoyos De los Rios, O., & Palacio Sañudo, J. (2017). Emotion Regulation in Children and Adolescents: concepts, processes and influences. *Psicología desde el Caribe*, 34(1), 101-110.

Sala, M. N., Pons, F., & Molina, P. (2014). Emotion regulation strategies in preschool children. *British Journal of Developmental Psychology*, 32(4), 440-453.

Shields, A., & Cicchetti, D. (1997). Emotion regulation among school-age children: The of emotion and behavior regulation. *Current Psychology*, 25, 272–294.

Ştefan, C. A., & Avram, J. (2017). Investigating direct and indirect effects of attachment on internalizing and externalizing problems through emotion regulation in a cross-sectional study. *Journal of Child and Family Studies*, 26(8), 2311-2323. <https://doi.org/10.1007/s10826-017-0723-7>

Yağmurlu B, & Altan O (2010) Maternal socialization and child temperament as predictors of emotion regulation in Turkish preschoolers. *Infant Child Dev* 19: 275-296.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yükçü, Ş., & Demircioğlu, H. (2017) Okul öncesi dönem çocuklarının duygu düzenleme becerilerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44, 442-466. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.336085>.